

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **W. A. A.,** zast. JUDr. Janem Kocinou, advokátem, se sídlem v Plzni, Malá ul. č. 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. 6. 2004, č. j. 59 Az 38/2004 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označený rozsudek Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 6. 2. 2004, č. j. OAM-1283/LE-B02-B04-2003. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), a současně bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

Současně s kasační stížností požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V žalobě, která směřovala proti uvedenému rozhodnutí, stěžovatel namítal nesprávné posouzení skutkového stavu věci, a dále i to, že si žalovaný měl opatřit více informací o zemi jeho posledního trvalého pobytu, L., který musel stěžovatel opustit z důvodu ohrožení života

ze strany radikální organizace O. a. A. Stejně tak uvedl, že v případě návratu do vlasti mu z důvodu požádání o azyl hrozí pronásledování ze strany l. úřadů. Požadoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

V následném rozsudku krajský soud dospěl obdobně jako správní orgán k závěru, že stěžovatel domovskou zemi neopustil z důvodů upravených zákonem o azylu, t. j. v důsledku pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, nebo pro odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu). Soud shledal, že v daném případě stěžovatel jako důvody své žádosti o udělení azylu označené důvody neuváděl; uváděl toliko problémy ze strany soukromých osob, přičemž se účinně neobrátil na státní orgány. Krajský soud se proto zcela ztotožnil s právním názorem a závěrem žalovaného správního orgánu a v označených námitkách stěžovateli nepřisvědčil. Na základě těchto argumentů pak krajský soud žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost, ve které namítá stížnostní důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že v jeho případě byl dán důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť měl odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických důvodů. Uvedl dále, že uplatňování politických důvodů shledává ve svém nesouhlasu s pumovými atentáty, prováděnými islámskou extremistickou organizací, a dále ve svém aktivním jednání, pro které se některé atentáty neuskutečnily; stěžovatel se rovněž nechtěl stát členem této extremistické organizace. Namítal, že L. není schopen zajistit ochranu jeho života a zdraví, a že označená organizace je spojena se státními strukturami. Dále uvedl, že v jeho případě svědčí pro udělení azylu pronásledování z důvodu jeho národnosti. Ochrana je poskytována toliko L., nikoliv jemu (jako občanovi P.). Stejně tak namítal neaktuálnost zpráv o stavu dodržování lidských práv L. a překážku vycestování dle § 91 zákona o azylu. Požadoval zrušení napadaného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení, a současně požádal o osvobození od soudních poplatků.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak správní rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy; odkázal na správní spis. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, a neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval formálními náležitostmi kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat, zda měl být stěžovateli azyl udělen, nýbrž je jeho úkolem pouze posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s., specifikované stěžovatelem.

Stěžovatel za tento důvod označil důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K významu první části (došlo k vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu) je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru, vedl k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata dále nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Význam další části označeného písm. b) § 103 odst. 1 s. ř. s. („při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto vytýkanou vadu měl soud napadané rozhodnutí zrušit“) se zakládá na faktu, že intenzita porušení řízení před správním orgánem byla v přímé souvislosti s následnou nezákonností tohoto rozhodnutí. K poslednímu možnému porušení z tohoto zákonného ustanovení („rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost“) Nejvyšší správní soud uvádí, že jeho možný dopad je třeba posuzovat vždy ve spojení se zněním konkrétního rozhodnutí.

Ani jeden z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. však Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal.

Po přezkoumání Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud správně vyšel ze skutkového a právního stavu, jenž existoval v době rozhodování žalovaného správního orgánu, a zabýval se všemi výroky napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se tak rozhodnutí krajského soudu dostatečně opírá o důvody, které opodstatňují dospět k předmětnému výroku.

Nejvyšší správní soud dále uvádí, že podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel žil v L. jako p. uprchlík, žádost o azyl v České republice, návrh na zahájení řízení o udělení azylu, podal dne 12. 11. 2003, přičemž v tomto návrhu výslovně uvedl, že o azyl žádá „z politického a bezpečnostního důvodu“. Z návrhu dále vyplynulo, že stěžovatel o azyl požádal i na území S. (kam přicestoval z L. přes S. a T.), tam však na výsledek řízení nečekal, neboť chtěl do S. Do S. potom ze S. cestoval uzavřeným autem přes Českou republiku, v S. byl zadržen a vrácen do České republiky. Z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení

o udělení azylu na území České republiky ze dne 3. 12. 2003 pak vyplynulo, že na území L., kde se narodil a žil (rodina uprchla z P. v roce 1948), měl problémy s extremistickou islámskou organizací O. a. A., a byl varován, že mu hrozí nebezpečí. Z protokolu vyplynulo, že problémy s domovskými státními orgány neměl, pomoc mu však údajně poskytnuta nebyla, policie mu měla sdělit, aby nevycházel ven a nevystavoval se tak nebezpečí. Pro policii byl cizincem na l. území, a těm podle stěžovatelova vyjádření l. policie nevěnuje zvláštní pozornost v případě ohrožení života. Žádné důkazy o pronásledování, resp. o neposkytnutí pomoci ze strany l. orgánů však nedoložil, a nevyplynuly ani ze správního spisu. Z obsahu spisu vyplývá, že stěžovatel kromě policie nikde jinde pomoc nehledal. Z podkladových materiálů, ze kterých žalovaný správní orgán vycházel, zejména z Informace MZV č. j. 14832/2002-LP, ze dne 18. 12. 2002, vyplývá, že L. představuje v kontextu Blízkého východu první bezpečnou zemi, kde jsou uprchlíci předmětem péče příslušného programu OSN a nejsou vystaveni politické perzekuci. Z protokolu, obdobně jako z návrhu na zahájení řízení dále vyplynulo, že stěžovatel žádost o udělení azylu podal i na území S., pokoušel se o nelegální vstup na území S., jakož i to, že o český azyl stěžovatel nepožádal bezprostředně po vstupu na české území a na jejím území se zdržoval nelegálně.

Stěžovateli byla na závěr pohovoru (vedeného za přítomnosti tlumočníka) poskytnuta možnost, aby se s obsahem protokolu seznámil, vyjádřil se k němu, resp. navrhl jeho doplnění. Této možnosti nevyužil.

Ze spisu dále vyplynulo, že stěžovateli bylo již dvakráte uloženo správní vyhoštění, poprvé rozhodnutím ze dne 19. 7. 2003 na dobu pěti let pro neoprávněné překročení státní hranice ze S. do Č., a podruhé rozhodnutím ze dne 18. 10. 2003 na dobu deseti let poté, co opakovaně překročil státní hranici ze S. do Č. mimo hraniční přechod a následně i z Č. do S., kde byl zadržen a vrácen na území Č.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to v rozhodující míře přímo od stěžovatele, vycházel správní orgán, jakož i krajský soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, tak plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování, navíc za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na místní, či jim nadřízené domovské orgány, či na mezinárodní humanitární organizace, nelze podřadit pod zákonem (o azylu) vymezené důvody. K tomu nutno uvést, že stěžovatel se podle jeho tvrzení sice obrátil na policii, avšak ta mu pouze doporučila, aby nevycházel ven a nevystavoval se nebezpečí. Jak již uvedl Krajský soud v Plzni v odůvodnění napadeného rozsudku, nelze v tomto jednání stěžovatele spatřovat dostatečné úsilí domoci se ochrany od státních orgánů. Nelze tedy dovodit, že by jednání členů organizace bylo úřady trpěno, nebo že by stát nebyl schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před jejich případným dalším jednáním. Ostatně situace, kdy stěžovatel nechtěl požádat o azyl v první bezpečné zemi, ale pokoušel se o vstup do dalších zemí, svědčí o účelovosti jeho jednání, a nikoliv o obavách z ohrožení života. Stejně tak nelze odhlédnout od skutečnosti, že stěžovatel o azyl nepožádal bezprostředně po příjezdu na území České republiky (a na českém území pobýval nelegálně), ale až poté, co byl zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění, což nasvědčuje účelovosti žádosti o azyl.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou zde přehledně a srozumitelně uvedena

a vyplývají z provedených důkazů, přičemž krajský soud správně posoudil, že skutkový stav byl žalovaným správním orgánem zjištěn přesně, důkazy, které si správní orgán opatřil byly úplné, a tyto vyhodnotil v kontextu platné právní úpravy.

Nejvyšší správní soud s ohledem na svou ustálenou rozhodovací praxi konstatuje, že podstatou a smyslem azylového řízení je udělit azyl toliko za pronásledovaní za uplatňování politických práv a svobod, resp. z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z taxativně vymezených důvodů. Azylové zákonodárství České republiky přitom, a to v kontextu právních úprav azylu v jiných demokratických evropských zemích, tak vnímá právo na azyl toliko jako právo na nezbytnou ochranu před výše uvedeným, což však v souzené věci, jak dostatečně během řízení vyplynulo, nenastalo.

Ke konkrétním námitkám stěžovatele – zejména uváděl, že v jeho případě byl dán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, měl odůvodněný strach pro zastávání určitých politických důvodů, stejně tak uváděl pronásledování z důvodu své národnosti; ochrana je poskytována toliko L., přičemž stát L. není schopen zajistit ochranu jeho života a zdraví; namítal i existenci překážky vycestování a neaktuálnost zpráv o situaci v domovské zemi – odkazuje Nejvyšší správní soud na výše uvedené a závěry žalovaného správního orgánu a krajského soudu, ze kterých vyplývá, že v celém řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatel byl pronásledován ve smyslu zákona o azylu, a stejně tak, že by mu v domovské zemi hrozilo pronásledování z uváděných důvodů. S těmito závěry se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. K výše uvedenému Nejvyšší správní soud podotýká, že námitku o neaktuálnosti zpráv o L. vznesl stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti. Podle § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Nicméně lze uvést, že stěžovatel v podané kasační stížnosti ani blíže nekonkretizuje, v čem by zprávy o státě jeho posledního trvalého bydliště neměly být aktuální.

Po porovnání všech námitek a jich doplňujících tvrzení stěžovatele s významem jednotlivých důvodů, pro které lze kasační stížnosti přisvědčit, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že k naplnění ani jednoho z důvodů upravených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) nedošlo. Z procesní opatrnosti se Nejvyšší správní soud zabýval i případným naplněním jiného stížnostního důvodu upraveného v § 103 odst. 1 s. ř. s., tedy písm. a), c) a d), kdy porovnával tvrzení stěžovatele i s dopady těchto ustanovení, avšak ani naplnění jiného stížnostního důvodu neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

K žádosti o osvobození od soudních poplatků Nejvyšší správní soud uvádí, že souzená věc je od soudních poplatků osvobozena ze zákona a nebylo proto třeba o osvobození rozhodovat.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé

náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. července 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu